

Dóna corda
al català!

QUADERN D'ACTIVITATS

LLENGUA CATALANA

6è de primària

Nom i cognoms:

Escola:

Institut:

Aquest dossier ha estat elaborat conjuntament per:

ESCOLA
EUROPA

- Aquest dossier de treball consta de diverses activitats: comprensió lectora, expressió escrita, lèxic, ortografia i gramàtica.
- **Comprensió lectora**. Llegeix atentament el text i respon a les preguntes que et demanen.
- **Lèxic, ortografia i gramàtica**. Has de completar els exercicis.
- **Expressió escrita**. Us proposem escriure el vostre **diari de vacances**.
- **Avaluació**. En començar el curs has d'entregar al tutor/a de l'institut.

ORDENAR UN TEXT

Llegeix aquest text i ordena les seqüències:

I com que érem a finals de maig i feia calor, malgrat el dia plujós, totes dues van callar i es van ventar amb afany, tot esperant que s'alcés el teló del teatre.

Abans que actués el professor Palermo, ho van fer altres artistes. Els de sempre. Una parella de ball, uns actors que interpretaven un petit esquetx, uns còmics i una cantant acompanyada al piano per un senyor llargarut que feia mala cara cada cop que a ella se li escapava un gall. I se li'n van escapar tants, que allò va acabar semblant ungalliner.

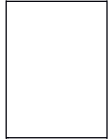
Finalment...

—Senyores i senyors —va dir el presentador. Amb vostès, l'únic, l'incomparable, l'increïble, el gran professor Palermo.

Ni tan sols hi va haver aplaudiments. Res. La gent estava realment impactada, aferrada als seients amb expectació. La cortina va pujar i se'ls va veure a tots dos a l'escenari: a l'esquerra, el professor Palermo; a la dreta...

Un ventríloc capaç de fer moure un ninot a distància? Un mag autèntic? El cap se'm va disparar a l'instant. Sabia que tot tenia truc. Ho sabia. No era pas un ingenu. Els nens de la meva edat que vivien en cases més o menys confortables amb pares i mares, avis i àvies, es podien permetre el luxe de creure en fades i fets fascinants. Es deixaven enganyar. Jo no. El meu únic luxe era sobreviure i per a sobreviure el més essencial era ser realista. Res de fantasies. Els diners eren coses dels rics i la seva màgia era multiplicar-los. Per als pobres tan sols quedava la resistència.

Així, doncs, el professor Palermo havia de ser com tots: un paio espavilat, capaç d'enganyar la gent. Encara que, per descomptat, tingués un molt bon truc. Un ninot parlador. No, "ninot" no. Es deia "enginy". Per què?

—M'han dit que és un ninot metàl·lic.
—Metàl·lic?
—Sí, un autòmat.
—Llavors deu tenir corda, com un rellotge.
—És possible. Però com aconsegueix fer-lo parlar?
—I si hi ha un nen amagat a dins?
—Impossible!
—El ninot no fa més de mig metre d'alçada. No hi ha cap ningú, allà dins.
—Llavors, segur que algú el manipula des de darrere els cortinatges.
—És clar.
—Evidentment.
—És l'única explicació perquè la màgia...

Vaig passar la resta de la tarda rodant al teatre, tot esperant la meva oportunitat i, quan es va fer fosc, vaig pujar per la paret posterior fins a dalt de tot. No havia menjat res, de manera que la meva panxa no parava de fer soroll d'una manera lamentable. Vaig pensar que els gemecs se sentirien com crits cavernosos enmig del silenci del teatre. Em vaig instal·lar al meu espai protegit per la cornucòpia i vaig esperar que comencés la funció. De mica en mica, l'Odéon es va anar omplint i em vaig adonar que el públic, igual que jo, estava molt impressionat. Fins i tot vaig sentir parlar les dues dones que seien just a sota del meu amagatall.

LES NOTÍCIES. EL DIARI.

1. Escriu un titular per a cada una d'aquestes notícies:

--

Notícia 1

Amb només 27 anys, els seus registres són espectaculars, especialment a París, on ha jugat 60 partits i només n'ha perdut un. L'última victòria, davant David Ferrer, el va convertir un any més en campió de Roland Garros.

Va desplegar un joc segur i contundent que va desarmar un Ferrer que s'estrenava en una final del Grand Slam. Nadal va rebre l'ovació del públic i, avui, ha continuat assaborint aquest triomf, l'endemà de la final, en la tradicional sessió de fotos que, aquest cop, s'ha fet a Eurodisney.

--

Notícia 2

Més de 20.000 persones desplaçades és el balanç de les inundacions que estan afectant una bona part de l'Europa central i de l'est. Les aigües de rius com el Danubi han crescut fins a nivells que no s'havien vist en molts anys. Les inundacions a Hongria ja afecten milers de persones, que han hagut d'abandonar casa seva en 28 ciutats i pobles. Al seu pas per Budapest, el Danubi ja arriba als nou metres d'alçada i si el nivell puja una mica més, fins als 9,3, les autoritats ho consideraran realment perillós.

Aquestes inundacions són les més greus d'aquesta regió en una dècada. Han causat almenys 17 morts i es calculen danys per milers de milions d'euros. L'episodi podria superar la devastació causada per les inundacions del 2002.

MAPA DE CONCEPTES

1.- Llegeix aquest text:

T'has aturat mai a pensar com seria la teva vida si fossis un dels animals que viuen a la bassa? Si observes de prop una bassa hi veuràs molts éssers vius. I tots es necessiten els uns als altres per sobreviure.

Les **plantes verdes**, com les algues o els joncs, s'alimenten gràcies a l'energia solar i als minerals que hi ha a l'aigua.

Aquestes plantes serveixen d'aliment als **animals herbívors**, com poden ser les larves d'insectes i els cargols.

Més tard, aquests animals són devorats pels **animals carnívors** de la bassa, com ara les sangoneres, les nimfes de libèl·lula o les larves d'escarabats.

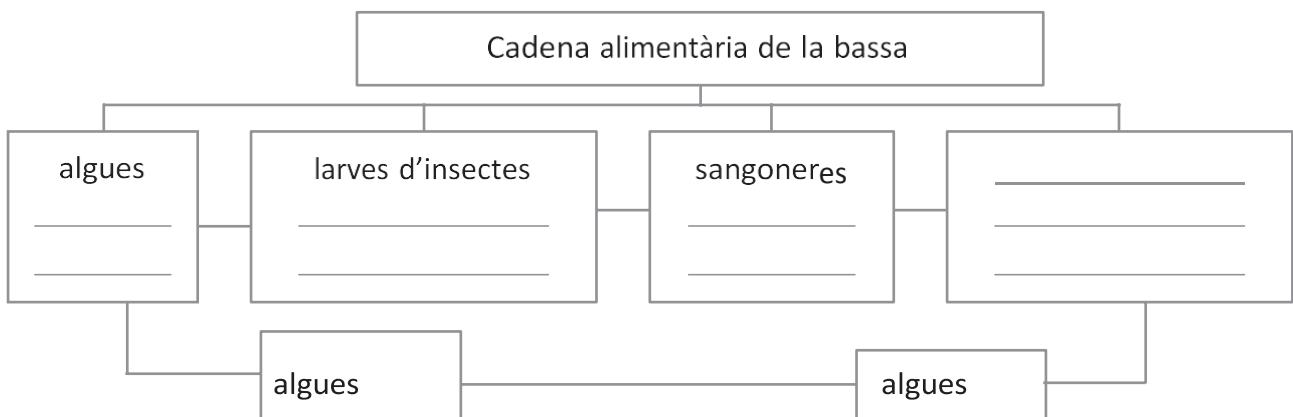
Al seu torn, aquests últims animals serveixen d'aliment a d'altres **animals carnívors més grans**, com per exemple les granotes, les carpes o els bernats pescaires.

Finalment, quan tots moren, les seves restes enriqueixen l'aigua i proporcionen **minerals** a les noves plantes. De manera que cadascú fa la seva funció a la bassa, un petit ecosistema ple de vida.

2.- De què tracta el text? Expressa-ho amb una sola oració.

_____

3.- Completa l'esquema següent:

RESUMIM

1.- Llegeix atentament aquest text. (Després hauràs d'omplir un quadre comparatiu).

L'energia del Sol

L'energia que produeix el Sol rep el nom d'energia solar, i ens arriba en forma de llum i calor.

La llum del Sol és necessària perquè les plantes elaborin els seus aliments; la seva calor origina fenòmens naturals com els vents, l'evaporació de l'aigua o el desglaç de la neu.

Les persones hem aprofitat des de sempre l'energia del Sol: l'orientació de les cases i els conreus, per obtenir el màxim de llum i calor; l'extracció de la sal a les salines o l'assecatge de fruits en són alguns exemples.

Actualment hem desenvolupat tècniques que ens permeten beneficiar-nos encara més de l'energia solar:

- Les centrals solars, on es produeix energia elèctrica i tèrmica.
- Els plafons solars, que serveixen per obtenir aigua calenta .

L'energia de l'aigua

La força dels corrents d'aigua genera energia hidràulica. Aquesta energia ha estat un dels recursos energètics més aprofitats, gràcies a la invenció, fa molts anys, de la roda hidràulica. El moviment de les rodes hidràuliques servia per posar en funcionament màquines com molins, serres, telers, etc.

Avui, l'energia hidràulica s'utilitza en les centrals hidroelèctriques per fer anar les màquines que transformen la força de l'aigua en electricitat.

L'energia del vent

L'energia que s'obté de la força del vent s'anomena energia eòlica. El vent ha estat utilitzat des de fa molt temps com a font d'energia, per exemple en la navegació o en els molins.

Avui dia l'energia eòlica es fa servir en les centrals eòliques. En aquestes centrals, el moviment de les aspes dels aerogeneradors s'aprofita per produir electricitat.

1.- Completa aquest quadre amb la informació del text de la pàgina anterior:

	Energia del sol	Energia de l'aigua	Energia del vent
Quin nom té aquesta energia?			
Què se n'aprofita?			
Com s'utilitzava antigament aquesta energia?			
Com s'aprofita actualment aquesta energia?			

REPASSEM

El nom i els determinants

1.- Escriu un determinant per a cada nom:

..... calaix
..... dones
..... vent
..... llibreta

2.- Escriu un nom per a cada determinant:

Aquelles .....
Cada .....
L' .....
Un .....

3.- Subratlla els determinants dels titulars de les notícies següents:

- ✓ La festa dels petards d'Eix acaba amb 245 ferits.
- ✓ Bèlgica exigeix més controls per als aliments francesos.
- ✓ Un jove d'Albacete mata la seva *exnúvia* i es penja al cementiri.
- ✓ Els mossos detenen tres persones per un intent de robatori a l'A- 7.
- ✓ Les algues causen una aturada a les dues centrals nuclears d'Ascó.

4.- Escriu la forma que convingui:

el nostre / la nostra

- a) paisatge .....
- b) vida .....
- c) racó .....
- d) història .....

el vostre / la vostra

- a) pissarra .....
- b) càstig .....
- c) joc .....
- d) amiatat .....

5.- Encercla els determinants que trobis en aquestes oracions:

- i. La meva veïna s'ha casat amb el fill d'aquell escriptor.
- ii. El mateix problema va tenir l'altre professor
- iii. El vostre amic viu a la quarta planta del meu edifici.
- iv. Fa molta calor i no hi ha gaire aigua.
- v. A qualsevol ciutat hi ha més aigua que en aquesta vila.

6.- Ara col·loca correctament els determinants de l'exercici anterior:

ARTICLES	DEMOSTRATIUS	POSSESSIUS	INDEFINITS	NUMERALS

L'adjectiu i l'adverbi

1.- En aquestes oracions falten els adjectius. Col·loca'ls-hi correctament:

llargues netes blau cantaire

- ✓ Les sabates ..... són endreçades a l'armari.
- ✓ El bolígraf ..... és en el teu estoig.
- ✓ L'ocell de la veïna és molt .....
- ✓ Aquella noia té les cames .....

2.- Escriu tres adjectius a cada nom:

.....
Casa ..... arbre ..... llibre .....
.....

3.- Escriu una oració amb cadascun dels sis adverbis següents:

potser, molt, solament, després, ara, també

4.- Subratlla els adverbis d'aquestes oracions:

- ✓ La meva àvia marxa sovint de viatge
- ✓ Visc molt a prop d'aquí.
- ✓ Ahir vaig arribar tard però avui he arribat aviat.
- ✓ Si surt malament, no t'enfadis gens.

El verb

1.- Omple els espais buits amb la forma verbal correcta dels verbs entre parèntesis:

- Avui (rebre).....una mala notícia després que el meu pare (veure). .....la factura del telèfon de casa.
- S' (enfadar)..... tant amb mi que m' (dir)..... que, tot i que (pensar)..... regalar-me un mòbil, no ho (fer) .....perquè no (confiar)..... en mi.

2.- Separa l'arrel de la terminació en els següents verbs:

	ARREL	TERMINACIÓ
trucarem		
escolto		
descobria		
correu		
dorms		

3.- Escriu les següents oracions en temps passat i futur:

Llegeixo un llibre

Compro unes sabates

4.- Escriu tres oracions, una en cada persona del verb:

1a persona:.....

2a persona:.....

3a persona:.....

5.- Escriu l'infinitiu, el gerundi i el participi de les següents formes verbals:

	INFINITIU	GERUNDI	PARTICIPI
parlarem			
perdran			
sortirien			
mirem			
pateix			

6.- Escriu a quina persona i a quin nombre correspon cada verb:

	PERSONA	NOMBRE
camina		
mirem		
juguen		
vigilo		
agafareu		
jugues		

L'oració: Subjecte i Predicat

1.- Assenyala el subjecte i el predicat de cada una de les oracions següents:

- a. El noi els va ensenyar el rellotge.
- b. Allò que has dit no m'ha agradat gaire.
- c. I per què dueu el rellotge?
- d. Un cotxe és com una mena de carro.
- e. Primer faré els deures i després escoltaré música.
- f. No veu cap animal a la granja.

2.- Completa:

Una oració està formada per dos elements bàsics:

..... i .....

Els complements verbals

1.- Subratlla el complement directe de les oracions següents:

En Joan balla una sardana.

L'àvia llegeix un llibre.

Porto la cartera a l'escola cada dia.

Fabriquen videojocs per a l'ordinador.

2.- Escriu un complement directe per a cada oració:

La mare ha comprat .....

En Biel portarà .....

Nosaltres jugàvem .....

Tu, tanca .....

3.- Subratlla els complements directes amb color blau i els complements indirectes amb vermell.

- ✓ Ha portat el dinar a la seva àvia.
- ✓ Regala una flor a la seva xicota.
- ✓ Dóna unes monedes a qui les demana.
- ✓ Aquell metge recepta pastilles a tots els pacients.

4.- Completa:

El **complement directe** és aquell complement que indica quina cosa o a qui .....l'acció verbal.

El **complement indirecte** és aquell complement del verb que indica qui rep el..... o el..... de l'acció verbal.

5.- Analitza les següents oracions:

- ✓ Tu compra el regal per a la Marta avui mateix.
- ✓ En Miquel i en Vicenç miren la televisió a casa dels seus avis.
- ✓ Ahir en Joan va fer uns pastissos per a la seva germana.
- ✓ El germà d'en Carles condueix un immens camió a tota velocitat.

Ortografia

1.- Completa les següents paraules amb A o E:

sum.....	class.....	fred.....s	ajud.....n	t.....ulada
ent..... aular	p.....p.....rer.....	f.....rrer	c. ....steller	r.....sp .....lla

2.- Ara completa aquestes paraules amb O o U:

p..... blet	p..... ruc	p.....rteria	gross.....s	esper....
h.....menot	.....lles	m.....ment	p.....der	ad.....na

3.- Completa les següents paraules amb B o V:

.....la ....or	sua ....itat	sa....ia	re....ut	to ....a	a....ans
po ....le	en ....eja	em....aràs	can ....ia	trenca ....a	arri.....a ....e
ha ....ia	recan ....is	po ....le	ca ....ia	a.....re....iatura	in....enció

4.- Completa les següents paraules amb p/b, t/d o c/g:

ver.....	càsti.....	llam.....	nàufra.....	ràpi.....	escu....
fora.....	fre.....	espàrre.....	àne.....	quietu.....	tu.....
cu.....	ma.....	actitu.....	llo.....	anti.....	tossu....

5.- Completa les següents paraules amb g/j o x/ix:

alber.... ínia	rela.....	mit. ....es	rellot.... e	.....udici	à.... il
barre ....a	in. ....ecció	.....irafa	pan ....a	.....eure	.....afarde
.....eroglífic	ru. ....at	tra....ecte	madu.... a	gre.... ós	.....ardí